

J. Th. J. M. Willems

Het dier in het dierenpark

De Nederlandse dierentuin lijdt een psychologisch moeilijk bestaan; enige informatie bij de betrokken personen heeft de actualiteit van deze trieste waarheid weer eens naar voren gehaald.

Wij, Nederlanders, zijn a priori verontwaardigd over het gevangen houden van dieren, we vinden dat 'zielig'; we weigeren enig serieus nut te zien in een dergelijke dierenverzameling, maar we weigeren eveneens het fenomeen dierenpark eens objectief, los van onze verwarde gevoelens, te benaderen.

De materialistische levenswijze heeft ons overgevoelig gemaakt, ons eigen gemis aan vrijheid menen we geprojecteerd te zien in de dierentuin-dieren.

Maar is de situatie van onze in- en uitheemse fauna in de dierenparken eigenlijk wel zo beroerd als we aannemen?

Het leven van ieder levend wezen, in vrijheid of gevangenschap, wordt gedreven door twee impulsen: de drang tot zelfbehoud en de drang tot soortsbewoud!

Wanneer aan deze twee driften wordt voldaan is een dier gelukkig.

Daar onze dieren in Artis, Blijdorp, Burgers' en de andere parken voedsel en veiligheid wordt geboden is aan de drift tot zelfbehoud meestal zonder meer voldaan.

Voor een dier buiten de veilige gevangenschap van een dierentuin vormen voedsel en veiligheid vaak onoverkomelijke problemen, het roofdieren-gevaar en voedselgebrek vormen twee onafwendbare begeleiders.

Wat het sociale en seksuele contact betreft zijn de 'vrije' dieren ongetwijfeld in het voordeel, maar deze ideale toestand is ook in gevangenschap een heel eind te benaderen.

De drang tot soortsbewoud, het seksuele contact, is in samenwerking met andere parken zeer goed te verwezenlijken; het sociale contact, het doorlopend contact met soortgenoten, is vaak moeilijker te realiseren maar geenszins onmogelijk.

De vrijheid mist een dier niet, het weet niet beter. Een 'vrij' herinneringsvermogen is onze dieren vreemd; de meeste dierentuinbewoners zijn trouwens in gevangenschap geboren, voelen zich dus thuis in hun verblijf. Het bezwaar: 'geen bewegingsvrijheid' is voor vele dierenparken niet relevant; de tijgervallei in Burgers' Dierenpark is 70 m lang (en 6 m hoog), de berenkuil meet 40 bij 65 m enz.

Men kan derhalve veilig aannemen dat bijna alle dieren zich gelukkig voelen in hun vertrouwde verblijven, in hun dierenpark. Het feit dat bijna alle dieren na ontsnapping terugkeren moge deze bewering ondersteunen.

Het grote nut van onze dierenparken; educatief, wetenschappelijk en wat dies meer zij, staat tenslotte tegenover de ongetwijfeld aanwezige 'schoonheidsfoutjes' die nu eenmaal daar voorkomen waar mensen actief zijn.